

Vyvažovat místní rozvoj v Česku pomáhá NSZM už dvě desítky let

Příprava zářijové 20. Jubilejní konference Národní sítě zdravých měst ČR finišuje. Co ve dnech 18. a 19. 9. chtějí Zdravé obce, města, mikroregiony, místní akční skupiny i kraje bilancovat v Olomouci a s jakými předsevzetími hledí do budoucna?

Národní síť Zdravých měst ČR je asociací aktivních místních samospráv, jež »se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel«. Vznikla v roce 1994, řídí ji rada složená ze zástupců municipalit. Ředitelem NSZM je Petr Švec.

■ Čeho se NSZM pevně přidržuje během svého dvacetiletého trvání?

Především usilujeme o to, abychom fungovali jako jakýsi malý svaz měst, obcí, krajů i mikroregionů, který se co nejvíce snaží prakticky zlepšovat činnost úřadů samospráv v takových oblastech, jako je vyvážený místní rozvoj, strategické řízení a komunikace s veřejností. Jednoduše řečeno, každý den sbíráme a soustřeďujeme zkušenosti, jak si v té či oné vesnici, v tom či onom městě, kraji dokázali kvalitně poradit s některým konkrétním problémem. Ať už ve školství, v dopravě, v bezpečnosti – zkrátka v jakékoli oblasti, která se týká rozvoje obce či regionu. Tyto příklady dobré praxe monitorujeme a prezentujeme, aby se jimi mohlo inspirovat co nejvíce lidí (viz databáze www.DobraPraxe.cz). Ve spolupráci s řadou odborných institucí se snažíme radit starostům a úřadům, jak mohou změřit vyváženost místního rozvoje. A za pomoci ministerstev chceme přehledně hodnotit kvalitu místní správy. V tom postupujeme podle pravidel mezinárodního programu místní Agenda 21, přičemž pro podobnou činnost máme mezinárodní certifikaci od Světové zdravotnické organizace (WHO).

■ To jistě vyžaduje mít silné ústředí...

Jsem přesvědčen o tom, že silné ústředí máme. Avšak ne co do počtu zaměstnanců, těch u nás pracuje skutečně jen několik. Nejsme však ani agenturou, ani organizací, která by vzešla z nějakého komerčního prostředí. Jsme spíše elitním uskupením těch, které naše témata zajímají. Naše síla spočívá v tom, že obcím a regionům přinášíme potřebné znalosti a dovednosti. Například kurzy, expertní doporučení, softwarové nástroje – a to za příznivých finančních podmínek. Umíme zprostředkovat pomoc ná-

rodních, ale i mezinárodních expertů pro řešení nejrůznějších typů projektů. V tom jsme opravdu dobří.

■ Kdo vás platí?

Jen členskými příspěvky bychom se rozhodně neuzpíjeli. Proto se musíme umět otáčet v získávání externích zdrojů, orientovat se v projektech a vyhledávat pro nás ty vhodné. Dostupných evropských peněz teď bohužel tolik není, ale snažíme se. Jsme přitom spíš v situaci firmy než státní či polostátní organizace. Jen na rozdíl od firmy nevyvíjíme komerční činnost.

■ Na co se soustřeďujete nyní?

Usilujeme například o to, aby existovala databázová možnost provazovat strategické cíle ministerstev a krajů s cíli obcí a měst. Dalším logickým krokem by pak bylo celý systém propojit i se sledováním a využíváním evropských peněz. Teprve až totiž budou mít strategické cíle – nejen jednotlivé projekty, přiřazené zdroje a indikátory, bude možné hovořit o manažerském pohledu na věc. A určitě nám jde rovněž o to, aby aktivní města a obce s prokazatelnými výsledky a zavedenými postupy řízení a komunikace měly nějaké malé »plus« při posuzování jejich projektů. /st/

FOTO: ARCHIV

Ředitel NSZM Petr Švec: Osobně mě mrzí nedostatečná motivace pro obce ke kvalitě. Ti, kdo dělají více nebo lépe, za to ne všude byvají patřičně ohodnoceni. Tak se aktivity »navíc« někde stávají jakousi přítěží, která »zdržuje od povinností, jež se na obce shora sypou«.

Zapište si do diáře: Jubilejní konference NSZM už 18. a 19. září!

■ V souvislosti s oslavou blížících se 20 let Zdravých měst, obcí a regionů v České republice se ve dnech 18. a 19. září 2013 uskuteční v Olomouci jubilejní konference Národní sítě Zdravých měst ČR. Dvoudenní akce začne přehlídkou nejpokročilejších měst, obcí a regionů v mezinárodním programu místní Agenda 21, na ni naváže slavnostní recepcie spojená s oslavou 20 let asociace. Následný den bude ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci věnován tématu podpory pohybové aktivity na národní úrovni a možnostem uplatnění v praxi obcí a regionů.

■ Konference je určena zejména zástupcům obcí, regionů a jejich odborným partnerům z celé České republiky i všem dalším zájemcům o kvalitní rozvoj města, kde žijí.

■ Více o akci včetně možnosti registrace na: www.ZdravaMesta.cz/konference20let.

ZDROJ: NSZM ČR

Za 20 let působení asociace se podařilo mnohé ...

■ U zrodu asociace stálo 11 zakládajících členů. Dnes ji tvoří 114 municipalit, mezi nimiž jsou malé obce, středně velká města, statutární města, mikroregiony, kraje i místní akční skupiny. Vzniklo tak elitní uskupení těch, kteří mají zájem sdílet dobré příklady a inspirace. Nejnověji do NSZM letos v červnu vstoupila Praha.

■ Zdravá města se stala respektovaným partnerem na národní úrovni – asociace má řadu oficiálních smluv o spolupráci s ministerstvy, univerzitami, odbornými organizacemi, střešními nevládními neziskovými organizacemi i partnerskými svazy obcí. Na mezinárodní úrovni je hodnocena jako jedna ze tří nejúspěšnějších sítí Zdravých měst v Evropě co do systematické práce se svými členy i co do akcí a aktivit, které uskutečňuje.

■ Asociaci se ve spolupráci s dalšími partnerskými organizacemi podařilo zatraktivnit a dostat do praxe řadu dříve opomíjených témat a inovací, jako například aktivní stárnutí, udržitelná doprava či energetika, podpora zdraví, rozvoj pohybových aktivit, téma mladých a jejich zapojení rozvoje obcí a mnohé další.

■ Mimo zapojování veřejnosti do rozhodování a dlouhodobé práce s občany, které řada měst přes svou leckdy počáteční nejistotu v této oblasti nyní velice vítá a začíná v ní být opravdovými profesionály, se daří zvyšovat i kvalitu strategického řízení. Města mají nástroje, ať už databázové, metodické či informační, vědí, jak si změřit kvalitu svého rozvoje. Není to však cesta jednoduchá a potrvá ještě dlouho, než se stane běžnou součástí plánování rozvoje.

■ Asociace si však uvědomuje i to, že konkrétnějším dopadům přenosu nejlepších zkušeností do praxe a viditelnějším výsledkům dosud někde ještě brání »dělání věcí pouze naoko« a hledání jednodušších cest. Ne vždy kontinuitě činnosti Zdravého města (obce, MAS, mikroregionu, kraje...) prospívají časté změny v jeho vedení a následné změny v prioritách a aktivitách, stejně jako třeba nezáměr o některá témata, která se však v jiných zemích stala již běžnou součástí praxe municipalit.

ZDROJ: NSZM ČR